

Sygnatura akt III APz 17/15

POSTANOWIENIE

Dnia 24 września 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Ewa Cyran

Sędziowie: SSA Katarzyna Wołoszczak

SSA Wiesława Stachowiak /spr./

Protokolant: **insp.ds.biurowości Beata Tonak**

po rozpoznaniu w dniu 24 września 2015 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy J. W.

przeciwko A. P.

o zapłatę

na skutek zażalenia J. W.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Zielonej Górze

z dnia 28 kwietnia 2015 r. sygn. akt IV P 2/15

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSA Wiesława Stachowiak	SSA Ewa Cyran	SSA Katarzyna Wołoszczak
-------------------------	---------------	--------------------------

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Zielonej Górze postanowieniem z 28 kwietnia 2015 roku, w sprawie IV P. 2/15 z powództwa J. W. przeciwko A. P. o zapłatę zadośćuczynienia, odrzucił pozew (pkt I) oraz oddalił wnioski powoda o zwolnienie od kosztów sądowych (pkt II) oraz o ustanowienie adwokata z urzędu (pkt III).

Powód J. W. zaskarżył postanowienie w całości, składając zażalenie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się bezzasadne.

Powód domagał się zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w związku ze stale pogarszającym się stanem zdrowia na skutek wypadku przy pracy, któremu uległ 23 czerwca 1995 roku z winy pracodawcy. Podał, że skutkiem wypadku są przewlekły zespół bólowy kręgosłupa lędźwiowo - krzyżowego, zaburzenia w oddawaniu moczu i impotencja.

Powód wniósł ponadto o zwolnienie go od ponoszenia kosztów sądowych, wskazując na swoją złą sytuację finansową, a także złożył wniosek o ustanowienie adwokata z urzędu.

W toku posiedzenia wyjaśniającego powód dodał, że w stosunku do stanu jego zdrowia ustalonego przez Sąd Rejonowy w Nowej Soli w sprawie o zadośćuczynienie nie może wskazać nowych okoliczności. Nie wystąpiły nowe schorzenia.

Sąd I instancji uznał, że w sprawie zachodzi przesłanka do odrzucenia pozwu określona w art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c., bowiem o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami sprawa została już prawomocnie osądzona.

Powód domagał się już od pozwanego zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, tyle że w innej wysokości, opierając powództwo na odpowiedzialności deliktowej pozwanego za wypadek przy pracy, któremu uległ 23 czerwca 1995 roku.

Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego Sądu Pracy w Nowej Soli z 17 listopada 2011 roku w sprawie IV P. 45/08 powództwo zostało oddalone. Sąd Okręgowy w Zielonej Górze wyrokiem z 10 lipca 2012 roku w sprawie IV Pa. 74/12 oddalił apelację powoda.

W toku w/w procesu ustalono, że brak jest związku przyczynowego pomiędzy wystąpieniem u powoda pogorszenia stanu zdrowia, a wypadkiem przy pracy z 1995 roku. Powód 23 czerwca 1995 roku spadł z drabiny doznając urazu pleców. Wcześniej, już od 1988 roku, leczył się z powodu dolegliwości ze strony kręgosłupa. Upadek skutkował jedynie nasileniem dolegliwości bólowych z promieniowaniem do kończyny dolnej lewej oraz bólem w łydce.

Na dzień orzekania przez Sąd Rejonowy ustalono wyłącznie istnienie i rozwój samoistnych zmian chorobowych w obrębie kręgosłupa powoda oraz brak jakichkolwiek podstaw do wnioskowania, że zmiany te są skutkiem urazu jakiego powód doznał 23 czerwca 1995 roku. Pozostałe zmiany chorobowe u powoda również mają charakter samoistny. W szczególności zaburzenia w oddawaniu moczu związane są z przerostem gruczołu krokowego. Nietrzymanie moczu z brakiem parcia jest konsekwencją schorzenia neurologicznego kręgosłupa; ma charakter neurogeny. Przerost gruczołu krokowego, choroba nadciśnieniowa, stosowane leki i nikotynizm stanowią przyczynę stwierdzonej dysfunkcji seksualnej, nasilającej się wraz z wiekiem. Rozpoznane u powoda schorzenia, nie pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem przy pracy, należą do schorzeń rozwijających się w miarę upływu czasu, a zatem nie należy oczekiwać ich ustąpienia.

Sąd I instancji stwierdził, że powód inicjując nowe postępowanie musiałby wykazać istnienie innych chorób, nie ujawnionych w toku procesu przed Sądem Rejonowym. Samo pogorszenie stanu zdrowia, bez ujawnienia się nowych schorzeń, pozostających w związku przyczynowym z wypadkiem przy pracy, nie uzasadnia ponownego rozpoznania sprawy o zadośćuczynienie.

Sąd Okręgowy uznał, że nie było również podstaw do uwzględnienia wniosków powoda o zwolnienie od kosztów sądowych i o ustanowienie adwokata z urzędu.

W myśl art. 109 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych sąd odmawia zwolnienia od kosztów sądowych w razie oczywistej bezzasadności dochodzonego roszczenia lub obrony praw. Podobnie uregulowano kwestię ustanowienia pełnomocnika. Według art. 117 § 5 k.p.c. sąd uwzględnia wniosek, jeżeli udział adwokata lub radcy prawnego w sprawie uzna za potrzebny.

Roszczenie, z którym wystąpił powód jest w ocenie Sądu I instancji oczywiście bezzasadne z przyczyn prawnych, tj. z powodu prawomocnego osądzenia sprawy o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami. Z tych samych względów nie zachodzi także potrzeba udziału w sprawie profesjonalnego pełnomocnika.

Uzasadniając zażalenie powód podniósł, że skierował swoje roszczenia przed Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu i otrzymał zalecenie złożenia pozwów w sądach krajowych.

W ocenie skarżącego, sprawa o zadośćuczynienie rozpoznana przez Sąd Rejonowy w Nowej Soli a następnie skontrolowana w postępowaniu apelacyjnym przez Sąd Okręgowy w Zielonej Górze została osądzona błędnie.

Sądy obu instancji uwzględniły bowiem orzeczenie lekarskie wydane 16 lat po wypadku, w którym dokonano nieprawidłowej, nierzetelnej oceny stanu zdrowia powoda.

Żalący powołał się na dokumentację lekarską (jej kopie załączył do zażalenia) uwzględniającą stan jego zdrowia w niedługim czasie po wypadku, która powinna stanowić podstawę ustaleń faktycznych, a która nie została uwzględniona w zakończonych postępowaniach.

W ocenie Sądu II instancji, uzasadnienie zażalenia wskazuje, że powód podważa ocenę materiału dowodowego i ustalenia faktyczne, dokonane w zakończonym prawomocnie postępowaniu wszczętym z jego inicjatywy.

Sąd Rejonowy w Nowej Soli w sprawie IV P. 45/08 rozpoznając powództwo J. W. przeciwko A. P. o odszkodowanie i zadośćuczynienie zgromadził obszerny materiał dowodowy, w tym dokumenty załączone do przedmiotowego zażalenia. Powód roszczenie o zadośćuczynienie w sprawie IV P. 45/08, identycznie jak w niniejszej wiązał z faktem pogorszenia się stanu jego zdrowia po wypadku, któremu uległ 23 czerwca 1995 roku i oparł na przepisach kodeksu cywilnego o czynach niedozwolonych. W wyniku kontroli instancyjnej wyroku w sprawie IV P. 45/08, Sąd Okręgowy w Zielonej Górze oddalił apelację powoda. Orzeczenie jest prawomocne.

W tym miejscu wskazać należy, że art. 176 ust. 1 Konstytucji RP przewiduje, że postępowanie sądowe musi być co najmniej dwuinstancyjne, co oznacza, że sprawa ma być rozpoznawana w postępowaniu, które zapewnia co najmniej jedną instancję odwoławczą, dokonującą oceny prawidłowości rozstrzygnięcia orzeczenia sądu pierwszej instancji. Konsekwentne przyjęcie w kodeksie postępowania cywilnego od 2004 roku zasady dwuinstancyjności wywołuje ten skutek, że nie przysługuje żaden środek odwoławczy czy inny środek zaskarżenia od orzeczeń załatwiających sprawę wydawanych przez sądy drugiej instancji.

Strona nieusatysfakcjonowana prawomocnym rozstrzygnięciem może przy spełnieniu ściśle określonych w kodeksie postępowania cywilnego warunków, podjąć próbę jego wzruszenia, czy to poprzez wniesienie skargi kasacyjnej, skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, czy też poprzez wznowienie postępowania.

Strona nie może natomiast wszcząć sporu na nowo, o ile nie przedstawi odmiennych okoliczności faktycznych lub odmiennej podstawy prawnej żądania.

Przepis art. 176 Konstytucji i przepisy kodeksu postępowania cywilnego są zatem spójne. Opierają się one na założeniu, że przeprowadzenie merytorycznego rozpoznania sprawy przez sądy dwóch szczebli wystarczy, aby prawidłowo ustalić fakty, o ile postępowanie dowodowe toczyło się zgodnie z wymaganiami proceduralnymi i dokonać ich prawnej oceny. W wyjątkowych, skonkretyzowanych sytuacjach strona może żądać wzruszenia prawomocnego orzeczenia. Nie może natomiast w nieograniczony sposób domagać się ochrony prawnej swoich roszczeń poprzez inicjowanie sporów tożsamyh podmiotowo i przedmiotowo ze sporami prawomocnie rozstrzygniętymi.

W takiej sytuacji pozew podlega odrzuceniu, o czym prawidłowo orzekł Sąd I instancji. Jednocześnie przesądzało to o bezzasadności wniosków powoda zawierających żądania zwolnienia go do kosztów sadowych oraz ustanowienia adwokata z urzędu.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny na podstawie przepisu art.385 k.p.c. w związku z art.397§2 k.p.c. oddalił zażalenie powoda jako bezzasadne.

SSA Wiesława Stachowiak	SSA Ewa Cyran	SSA Katarzyna Wołoszczak
-------------------------	---------------	--------------------------